
Smolnica, st. I, Dębno, woj. gorzowskie, AZP 44-6/1

Informator Archeologiczny : badania 32, 250-251

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

wystąpiła warstwa brunatnej ziemi z materiałem XVI-wiecznym (z czasów budowy zamku), pod nią natomiast szaro-brunatna warstwa zawierająca zabytki późnośredniowieczne oraz warstwa cegliny – gotyckiego poziomu dziedzińca. Ta z kolei zalegała na warstwach piaskowca i gliny, pod którym natrafiono dopiero na czarny wczesnośredniowieczny poziom użytkowy. Calec osiągnięto na odcinku 4 m, dokumentując jednocześnie fundament muru zamkowego. W odległości 1,2 m od muru wschodniego zamku, odsłonięto do głębokości 2,5 m, mały fragment muru, który mógł pełnić funkcję obronną.

Wśród wydobytego materiału ruchomego, którego trzon stanowiły fragmenty naczyń, kafli i kości zwierzęce, na uwagę zasługują 2 fragmenty kartuszy herbowych (orła i Sforzów), umieszczone pierwotnie nad wejściem do renesansowego zamku. W roku 1998 zabezpieczono, także odkryte w sezonie ubiegłym mury wieży i odcinek muru obronnego.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Historycznym w Sanoku.

Badania będą kontynuowane.

SKEPE, st. 5, gm. *loco*, woj. wrocławskie

- klasztor oo. bernardynów (XV-XX w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w czerwcu i lipcu, przez Janusza Pietrzaka (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 200 m².

Prace miały charakter ratowniczy i obejmowały wykonanie metodami archeologicznymi 7 wykopów o powierzchni około 55 m² oraz nadzór nad około 210 m.b. wykopu instalacyjnego. Przedsięwzięto je w związku z prowadzonymi na terenie klasztoru pracami ziemnymi związanymi wykonaniem systemu odwodnienia terenu.

W wykopach wyeksplorowano 32 pochówki z cmentarza przykościelnego. Pozyskano niewielką ilość ruchomego materiału zabytkowego, głównie ceramiki naczyniowej.

Stwierdzono, iż ślady osadnictwa w najbliższym sąsiedztwie klasztoru pochodzą z przełomu XIV i XV wieku a więc moment sprzed ufundowania tu w roku 1496 drewnianej kaplicy i mającego miejsce w latach 1498 - 1507 założenia klasztoru. Charakter tak datowanego materiału sugeruje, iż mógł to być np. dwór przekazany bernardynom i służący im w okresie budowy klasztoru.

W badanych rejonach jest prawie brak nawarstwień, które określić by można jako zdeponowane w trakcie istnienia klasztoru. Z XVI-XVIII wiekiem wiązać można prawie wyłącznie pochówki na cmentarzu przykościelnym. Inne nawarstwienia usunięto w trakcie jakichś (kilkakrotnych?) prac niwelacyjno-porządkowych.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Badania nie będą kontynuowane.

Sława, st. 21, gm. *loco*, woj. zielonogórskie, AZP 63-20/94 - patrz: wczesne średniowiecze

SMOLNICA, st. I, Dębno, woj. gorzowskie, AZP 44-6/1

- średniowieczny warsztat garncarski

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Małgorzatę Pytlak (Muzeum w Gorzowie Wlkp). Finansowane przez PSOZ i Muzeum w Gorzowie Wlkp.

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu, były efektem nadzorów archeologicznych, jakie pracownicy Muzeum prowadzili w sezonach 1997 i 1998, na trasach budowy gazociągu na terenie gminy Dębno.

Stanowisko znajduje się na działce prywatnej. Część stanowiska była świeżo naruszona z racji budowy domku jednorodzinnego.

Efektem badań archeologicznych było odkrycie jamy piecowej związanej z warsztatem garncarskim. Jama, o wymiarach: 2,50 x 1,50 x 1,50 m zawierała około 5000 ułamków ceramiki średniowiecznej. Z dna jamy wydobyto zachowany w całości garnek o dnie kulistym, w kolorze szarym. Jamę, po być może zawaleniu się pieca garncarskiego, wykorzystano na odpady produkcyjne. Wydobyto fragmenty w przeważającej liczbie naczyń o dnie kulistym, a także cienkościenne pucharki, dzbanki oraz grupę klasycznych siwaków. Na naczyniach widoczne są próby szkliwienia. Kolor wypału jest żółtobrunatny, czerwony, szary, brunatny po stalowoszary.

Badania będą kontynuowane.

Starorypin, st. 1, gm. Rypin, woj. włocławskie, AZP 38-51/61 - patrz: wczesne średniowiecze

STRYKÓW, st. 5, gm. *loco*, woj. łódzkie, AZP 63-53/38

- fortalica średniowieczno-nowożytna (XV-XVIII w.)

Badania weryfikacyjno-ratownicze, przeprowadzone w dniach od 14 do 29 września, przez Błażeja Muzolfa (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Finansowane przez PSOZ. Przebadano powierzchnię 161 m².

Fortalicja w Strykowie została zlokalizowana w wyniku działań konserwatorskich Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w 1997 r. Prace weryfikacyjno-ratownicze podjęto w 1998 r.

Jednoznacznie zlokalizowano na kopcu fortalicy położonej w dolinie zalewowej rzeki Moszczenicy, trzy budowle drewniane i kamienno-drewniane. Obiekt nr 1 datowany na schyłek XV w. uległ spaleni. Obiekt 2, także o konstrukcji drewnianej, pochodził również ze schyłku XV w. i początku wieku XVI. Wydobyto z niego m.in. fragment topora, groty bełtów, fragmenty kafla garnkowych.

Obiekt nr 3 to fragmenty fundamentów kamiennych na zaprawie glinianej z fragmentem piwniczki (?), datowanym na XVI-XVIII wiek. Ogółem pozyskano znaczny zbiór kafla piecowych, zwłaszcza XVI-wiecznych, fragmenty naczyń glinianych, fragment szkła jak i szereg przedmiotów żelaznych.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Pracach i Materiałach Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi”.

Badania będą kontynuowane.

Strzegowa, Jaskinia Biśnik, gm. Wolbrom, woj. katowickie - patrz: paleolit

STRZYŻEWO PACZKOWE, st. 37, gm. Gniezno, woj. poznańskie, A2P 49-35/93

- osadnictwo kultury pomorskiej (wczesna epoka żelaza)
- osadnictwo wczesnośredniowieczne z XIII/XIV w.
- zabudowa dworska z XIV/XV-XVIII w.

Badania przeprowadzone przez mgr. Czesława Strzyżewskiego. Finansowane przez Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie i Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Drugi sezon badań.

Po zgłoszeniu przez właściciela posesji informacji o natrafieniu na kolejne bruki kamienne założono wykop, o powierzchni około 50,40 m², usytuowany na północno-zachodnim skraju wzgórza dworskiego częściowo rozpoznanego w 1994 r. Odsłonięto dużą część zawalonej piwnicy dworu z warstwami rumowisk pieców z końca XV w., z XVI w., z XVII w. oraz gruzowiskiem późniejszym. Po północnej stronie piwnicy znajdowały się klatki schodowe dotykające kamiennego fundamentu północnego dworu, za którym odkryto przyległy rynsztok i wybrukowany dojazd-placyk z XVIII w. Spąg zawaliska piwnicy wystąpił na głębokości 3,26 m od obecnej powierzchni, obniżonej podczas prac budowlanych.